

пламъкъ ще се вледенишъ, подъ кървавъ студъ ще изгоришъ“ (у Нитче: „Моята ржка изгорѣ на ледното“), „тъмата въ толкозъ свѣтлина, зарята въ толкозъ тъмнина“, „безкрайно дълга и безмѣрно кратка“ и пр.

*

Отбелязанитѣ случаи на чужди влияния у Яворова, както пжтемъ загатнахме, не винаги сѫ напълно явни, безспорни — понѣкога приликитѣ могатъ да се дѣлжатъ и на случайни съвпадения или на усвоени презъ дадено време еднакви похвати на изразъ, на обикнати общи мисли и образи, които ставатъ като литературни клишета (каквите сѫ напр. образътъ на лебеда, на смъртъта у символистите, блѣнътъ у Славейкова и Тодорова). Едно може съ положителностъ да се твърди: бързото развитие на Яворова, особено отъ „Бесъници“ насамъ, е обусловено отъ силно външно влияние — безъ него то не би взело тѣзи завършени, категорични форми. По-рано — до „Бесъници“ — то иде отъ руската поезия, а следъ това главно отъ френскитѣ и белгийскитѣ символисти. Наистина, Яворовъ — поетътъ остава въренъ на Яворовъ—човѣка, суперъ - индивидуаленъ, вглъбенъ въ себе си: всичко, що приема отвѣнъ, тъй го приспособява къмъ себе си, че то става неузнаваемо. Само въ нѣкои случаи, каквите сѫ тия при Матерлинка, усвоенитѣ нови срѣдства за изразъ личатъ по-ясно. Именно въ умението му лесно и бързо да приобщава чуждото къмъ особеностите на своята природа е най-голѣмата му творческа сила: и като човѣкъ и като поетъ той ревниво пази самостоятелността си — остава винаги въренъ на себе си.